

ตัวชี้วัดที่ 1.2 ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนการดำเนินงานอนามัยสิ่งแวดล้อม
ประเด็นที่ 6 : คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านได้มาตรฐานตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้

Assessment

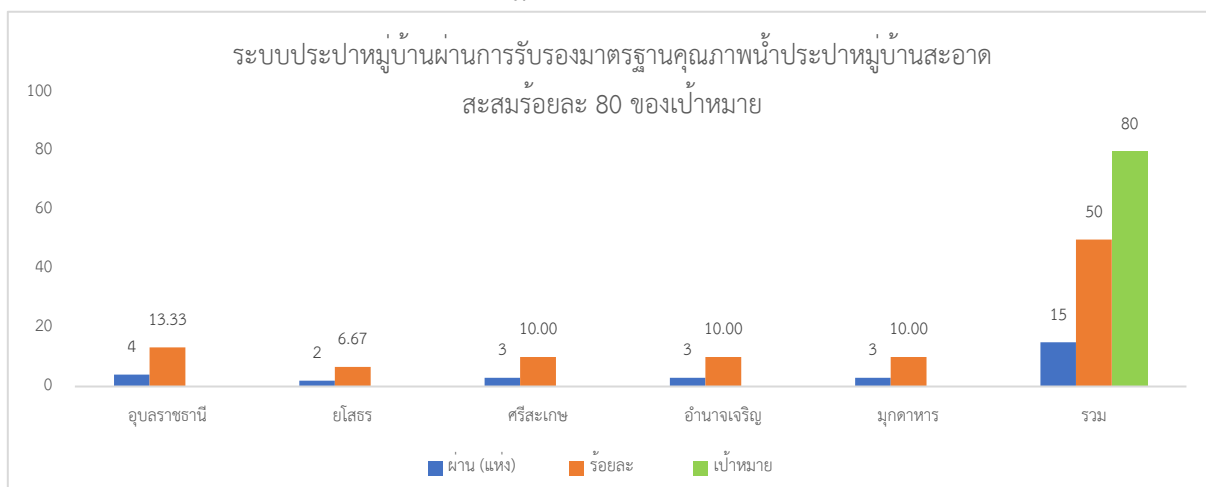
1. Assessment : มีบทวิเคราะห์สถานการณ์ของตัวชี้วัด และมีข้อมูล สารสนเทศ และความรู้ที่นำมาใช้

วิเคราะห์สถานการณ์

การดำเนินงานการขับเคลื่อนต้นแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตสุขภาพที่ 10 พัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ถึงปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้มีระบบการผลิตน้ำที่ได้มาตรฐาน ได้มีการวิเคราะห์สถานการณ์คุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563 เพื่อวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการปนเปื้อนและจำแนกคุณภาพน้ำตามความเหมาะสมสำหรับการนำมาบริโภคในครัวเรือน และสนับสนุนการสร้างต้นแบบจังหวัดขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี ได้จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพเครือข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ดูแลระบบประปา และประชาชนในการตรวจสอบ และเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภคในชุมชน ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 มีระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาดจำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50 ของเป้าหมาย และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานบูรณาการผ่านเมืองสุขภาพดี และคณะกรรมการประปาหมู่บ้านระดับจังหวัด พร้อมทั้งได้ชี้แจงแนวทางการดำเนินงานให้แก่ผู้รับผิดชอบงานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่ง

1.1 แสดงผลลัพธ์ระดับ C (Comparisons) การเปรียบเทียบ

การพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด ร้อยละ 80 ของเป้าหมาย พบว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 เขตสุขภาพที่ 10 มีผลการดำเนินงานระบบระบบประปาหมู่บ้านผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด จำนวน 15 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50 ของเป้าหมาย (รายงานผลการกำกับติดตามตัวชี้วัด ณ 30 กรกฎาคม 2566) ซึ่งดำเนินการได้น้อยกว่าเกณฑ์ตัวชี้วัด กพร. กำหนด

ทั้งนี้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านการปรับปรุงคุณภาพน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งยังขาดการจัดตั้งงบประมาณในการจัดซื้อสารเคมีให้เพียงพอ เป็นต้น

1.2 แสดงผลลัพธ์ระดับ T (Trends) แนวโน้ม

การดำเนินงานพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ได้เริ่มดำเนินการขับเคลื่อน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ซึ่งสามารถสรุปผลการดำเนินงาน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการดำเนินงานพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 - 2566)

Baseline data	หน่วยวัด	ผลการดำเนินงานในรอบปีงบประมาณ			
		พ.ศ. 2563	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ.2566
1. จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมายมีการขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน					
➤ จังหวัดอุบลราชธานี	แห่ง	-	-	1	2
➤ จังหวัดศรีสะเกษ	แห่ง	-	-	1	2
➤ จังหวัดยโสธร	แห่ง	-	-	1	2
➤ จังหวัดอำนาจเจริญ	แห่ง	-	-	1	2
➤ จังหวัดมุกดาหาร	แห่ง	-	-	1	6
2. จำนวนระบบประปาหมู่บ้านที่ได้รับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด					
➤ จังหวัดอุบลราชธานี	แห่ง	-	-	3	5
➤ จังหวัดศรีสะเกษ	แห่ง	-	-	2	4
➤ จังหวัดยโสธร	แห่ง	-	-	0	2
➤ จังหวัดอำนาจเจริญ	แห่ง	-	-	0	3
➤ จังหวัดมุกดาหาร	แห่ง	-	-	2	3

1.3 แสดงผลลัพธ์ระดับ Le (Level) ผลการดำเนินการในปัจจุบัน

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี มีแผนขยายผลการขับเคลื่อนงานพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวทาง 3C ในพื้นที่เขตสุขภาพที่ 10 จังหวัดละ 6 แห่ง โดยมุ่งเน้นให้ระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพน้ำประปาผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้กรมอนามัย จำนวน 25 แห่ง จึงกำหนดค่าเป้าหมาย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเป้าหมายการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย	การถ่ายทอดค่าเป้าหมาย				
		อุบลราชธานี	ศรีสะเกษ	ยโสธร	อำนาจเจริญ	มุกดาหาร
1. ระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาการจัดการคุณภาพน้ำประปา (ตามแนวทาง 3C)	30 แห่ง	6	6	6	6	6
2. ระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีคุณภาพน้ำประปาผ่านเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้กรมอนามัย	25 แห่ง	5	5	5	5	5

1.2 ความรู้ที่นำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์

- 1) คู่มือหลักเกณฑ์และมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 2) คู่มือการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำบริโภค ประจำปี 2564
- 3) คู่มือแนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนระบบประปาหมู่บ้าน ประจำปี 2565

QR Code คู่มือที่เกี่ยวข้อง

- 4) สื่อที่เกี่ยวข้อง :

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1aEw43n6r_DUZDk6FkNfsWHQMsdYUhWpHYUFLj89I/edit?usp=sharing

2. Advocacy/ Intervention

2.1 มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับ PIRAB

กลยุทธ์ PIRAB	การขับเคลื่อน
1. Partnership	<ul style="list-style-type: none">■ มีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานส่วนกลาง ศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ให้ความร่วมมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน■ มีการประสานงานระหว่างสำนักสิ่งแวดล้อมและควบคุมมลพิษที่ 12 สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 11 การประปาส่วนภูมิภาค เขต 8 ในด้านข้อมูล และองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง
2. Investment	<ul style="list-style-type: none">■ กรมอนามัย และศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี ให้การสนับสนุนระบบประปาหมู่บ้านที่มีผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพระบบประปาหมู่บ้านผ่านเกณฑ์ระดับดีขึ้นไป ส่งตรวจคุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ■ กรมอนามัย และศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี สนับสนุนชุดทดสอบคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำ (อ 31) และอาหารตรวจเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียภาคสนาม (อ 11) ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เข้าร่วมพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน
3. Regulate and Legislate	<ul style="list-style-type: none">■ กรมอนามัย และศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี สนับสนุนการดำเนินงานภารกิจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กฎหมายกำหนด ดังนี้<ol style="list-style-type: none">1) พระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์กรปกครองส่วนตำบล (1) ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร2) พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 51 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลตำบลอาจจัดทำกิจการใดๆ ในเขตเทศบาล (1) ให้มีน้ำสะอาด หรือ การประปา มาตรา 53 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย เทศบาลเมืองมีหน้าที่ต้องทำให้เขตเทศบาล (2) ให้มีน้ำสะอาดหรือการประปา และมาตรา 56 ภายใต้บังคับ

กลยุทธ์ PIRAB	การขับเคลื่อน
	<p>แห่งกฎหมาย เทศบาลนครมีหน้าที่ต้องทำในเขตเทศบาล (2) กิจกรรมตามที่ระบุไว้ในมาตราที่ 53 เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการปกป้องและคุ้มครองสุขภาพได้ ครอบคลุม</p>
4. Advocacy	<ul style="list-style-type: none"> ■ จัดประชุมชี้แจงการกระจายค่าเป้าหมายให้แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ■ จัดทำหนังสือราชการขอความร่วมมือในการดำเนินงานขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน ■ มีแผนการสื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยกระดับประปาหมู่บ้านให้ได้มาตรฐาน เพื่อขอรับรองระบบประปาหมู่บ้านสะอาด และขับเคลื่อน EHA 2000 ต่อไป
5. Build Capacity	<ul style="list-style-type: none"> ■ มีแผนการจัดอบรมพัฒนาศักยภาพผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลระบบประปา ■ รวบรวมและจัดทำ QR code ความรู้และสื่อต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้แก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด <p>https://docs.google.com/spreadsheets/d/1aEw43n6r_DUJDK6FkNfsWHQMsdsYUhWpHYUFLj89I/edit?usp=sharing</p>

2.2 มาตรการขับเคลื่อนตัวชี้วัด

การพัฒนาระบบประปาหมู่บ้านในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป้าหมายได้รับรองมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้าน (ตามเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563)

1. ผลักดัน สนับสนุน เป็นนโยบายระดับจังหวัด อำเภอ ผ่านกลไกคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนการดำเนินงานประปาหมู่บ้านฯ เป็นต้น
2. พัฒนาระบบฐานข้อมูล ผ่านการสำรวจสถานการณ์การดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง นำข้อมูลมาวิเคราะห์ และจัดทำสถานการณ์สถานบริการที่פקอาศัยชั่วคราวในพื้นที่
3. สร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือภาคีเครือข่าย สนับสนุนความรู้ที่เกี่ยวข้องการดำเนินงาน คู่มือการดำเนินงาน พัฒนาศักยภาพภาคี
4. กำกับติดตามผ่าน การประชุมติดตามงาน ระบบรายงานdigital platform ต่างๆ

2.3 แผนการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด

การขับเคลื่อนตัวชี้วัด	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ชี้แจงเป้าหมายแก่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด		✓										
ประชุมการพัฒนากระบวนการประปาหมู่บ้าน			✓							✓		
จัดทำบัญชีค่าเป้าหมาย และผู้ประสานงานในพื้นที่			✓	✓	✓							
ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีทั้งแบบ Online และ Onsite			✓	✓	✓							
ติดตามประเมินทาง Google form/ Google sheet/ file excel (Data set) และผลตรวจคุณภาพ น้ำ			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
ติดตามประเมินในพื้นที่								✓				
จัดทำสรุปข้อมูลรายงาน					✓			✓			✓	